

TRANSILVANIA

BULETIN DE TEHNICĂ A CULTURII

Nr. 1

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ANUL 70 IANUARIE-FEBRUARIE 1939

SIBIU

Reguli călăuzitoare pentru viață și pentru ceasul de azi al României

de **Dimitrie Gusti**,
Președintele Serviciului Social.

I.

Ceea ce hotărăște soarta unei vieți nu sunt puterile intelectuale ale cuiva. Nu este numai pregătirea mai mult sau mai puțin mare a cuiva. Nu sunt nici numai împrejurările externe. Ceea ce hotărăște soarta unei vieți este altceva: este diabolicul lui Socrate, este credința într'un scop căruia ți-ai închinat viața.

Această credință este o putere de neînving.

Este credința într'un scop luminos și neclintit pe care îl urmărești cu îndrăzneală. Aceasta te ajută să înlături toate piedicile, să înfrunți toate primejdii, să ții piept tuturor dușmăniilor. Și aceasta este regula de viață care te păzește și m'a păzit și pe mine de alte primejdii. Datorită acestei prime regule de viață, n'am căzut victimă și nu m'a prins vraja unui romantism generos și vaporos, formulă simplă, abstractă, care subjugă viața și de multe ori o face să devină sterilă. În același timp însă n'am căzut victima niciunui criticism steril.

II.

Am urit apoi încă alte două lucruri: diletantismul amabil și erudiția pretențioasă, searbădă de bibliotecă.

De aceea am intrat în largul vieții și am căutat acolo adevărul, pentru că dacă există o viață a cărții, există în primul rând o carte a vieții și a cetii în cartea vieții este tot atât de important ca și a cunoaște viața cărții.

Am ieșit din bibliotecă, după ce am trăit și eu ceea ce numia Taine „beția delirantă” a bibliotecii și a cărților din bibliotecă. Am trăit și eu această beție, dar după aceea am ieșit în larg să verific ce este adevărul și aceasta m'a dus la o concepție realist-critică constructivă. Mi-a dat Dumnezeu un bun simț realist sănătos și o concepție idealistă sigură. Am practicat idealismul dar

totdeauna izvorit și legat de însușirile firești, de nevoile firești, ale firii. Și am ieșit în largul vieții. Dar unde? În largul vieții sociale românești.

III.

Acum ajung la o altă regulă care vrea să formuleze o datorie socială a omului de știință, o datorie socială a intelectua-lului, de a practica cultul științei pentru știință, dar de a cultiva în același timp și știința pentru țară. Și atunci iată-mă de atâția ani de zile împreună cu iubiții mei studenți din seminar, câte o lună, o lună jumătate într'un sat din atâtea și atâtea regiuni deosebite ale țării, pentru a verifica întâi știința dobândită pe ca-tedra și în bibliotecă, și pentru a aplica apoi această știință, pentru a crea ceea ce numim noi sociologia națiunii românești, știința națiunii românești.

IV.

Nicio reformă nu se poate face decât pe baza unei cunoa-șteri temeinice, serioase.

Adevăratul patriotism nu este patriotismul verbal sau pa-triotismul legislativ, ci este patriotismul acesta serios, temeinic, când faci știință românească și pe baza științei românești propui reforme românești.

Această convingere ne-a împins să mergem cu multă îndrăz-neală mai departe și să preconizăm pentru acest tineret o îndatorire grea, pe care sunt însă sigur că o va duce până la capăt și am avut dovada până acum — și **anume obligativitatea cer-cetărilor naționale științifice românești.**

Prin faptul că cineva și-a luat o licență sau un doctorat, indiferent la ce facultate, nu și-a terminat îndatorirea lui față de știință, față de știința națională și față de universitate, ci el este obligat după aceea să lucreze mai departe în cadrul unui sistem și a unei metode riguroase, în serviciul țării.

V.

Ca o adăugire la obligativitatea cercetării națiunii române, am pășit iarăși cu îndrăzneală la o altă formulă, o altă obliga-tivitate, de natură etică și politică-socială, anume: **Serviciul So-cial obligator la sate pentru oricine vrea să profeseze în țara ro-mânească;** pentru doctori înainte de a practica medicina, pentru

preoți înainte de a căpăta parohie, pentru învățători și profesori, înainte de a o obține catedra, pentru orice licențiat, dela orice facultate, pentru toată lumea. Șase luni să-și indeplinească această datorie către țară și către neam.

VI.

Toate aceste reguli despre care v'am vorbit, reguli călăuzitoare ale vieții mele, au introdus în activitatea mea o lumină clară, prin care am văzut limpede ținta pe care mi-o propusesem. Ceea ce a făcut însă ca drumul acesta de 25 ani să fie un drum plăcut, senin, a fost căldura care m'a animat la drum, a fost această înclinare naturală, a fost iubirea pentru o activitate curată, dezinteresată, întreagă, pentru știință, pentru știința aplicată la sate, pentru sătean, pentru țară și pentru tineretul universitar. Căci ceea ce am iubit mai presus de orice în acești 25 de ani a fost tineretul universitar. Lui i-am dat tot ce am avut mai bun și mai scump și — trebuie să recunosc — mi-a dat și el tot ceea ce a avut mai bun și mai scump.

Pentru întreaga noastră activitate viitoare, ca și pentru cea de 25 de ani de până acum, rămâne o singură maximă, răsturnare a filosofiei antice, care spunea că „omul este măsura tuturor lucrurilor“ : Cu toții — și aceasta să călăuzească pașii și ai mei în viitor, câți îmi va mai da Dumnezeu și ai dvs., mulți încă, — să spunem : nu „omul este măsura tuturor lucrurilor“ ci „Patria este măsura tuturor lucrurilor“.

31 Ianuarie 1937.

Imprejurări ce au condiționat apariția Legii Serviciului Social

de **Dr. G. Preda,**

Vicepreședinte al „Astrei“.

Ne găsim într'o epocă — aș putea zice — întârziată de refacere. Întârzierea provine de pe urma dezorganizării cauzate de războiu, aceea a îngrijorării sau a temerii unui nou războiu, dar mai ales a mentalității bolnăvicioase a unora, care mărită prin crizele individuale, familiare, sociale, etc. a anihilat eforturile, a întârziat deci reabilitarea noastră.